

U I T G E V E R I J

de Graaff

Fonds geestelijke gezondheidszorg

Uitgeverij de Graaff is gespecialiseerd in sociale wetenschappen, kinderen/jeugd, gezondheid, geestelijke gezondheidszorg, zorg en welzijn, filantropie, fotografie, recht en human interest.

In dit fondsoverzicht vindt u in verkorte vorm de belangrijkste informatie over de uitgegeven boeken rond het thema geestelijke gezondheidszorg.

Voor uitgebreide informatie verwijzen wij u graag naar onze website **www.uitgeverijdegraaff.nl**

Bestellingen

De boeken van Uitgeverij de Graaff zijn verkrijgbaar bij de erkende boekhandel in Nederland en België. De distributie in Nederland verloopt via het Centraal Boekhuis in Culemborg.

Website

Kijk op **www.uitgeverijdegraaff.nl** voor actuele informatie over onze uitgaven.

Uitgeverij de Graaff publiceert boeken die ertoe doen

Uitgeverij de Graaff

Hooghiemstraplein 32

3514 AX Utrecht

030-2990051

info@uitgeverijdegraaff.nl

www.uitgeverijdegraaff.nl

Onze boeken vindt u ook op **www.boekenroute.nl**

De genoemde prijzen zijn inclusief BTW en exclusief verzendkosten.

Wijziging in prijs wordt voorbehouden.

Psychiatrie

'Een grote aap zat in een stalen kooi. Koert zag de aap op de rug. Plotseling ontvlamde er onder in de kooi een vuur. Het apenlichaam vloog in brand. Maar de aap bleef onverstoorbaar zitten en verroerde zich niet. Het was macaber om te zien hoe het skelet van de aap in de vlammen zichtbaar werd en intact bleef. Het vuur bereikte de schouders van de aap. Op dat moment draaide het dier zijn hoofd om en keek Koert recht in zijn gezicht. Koert versteende van angst.'

Age Niels Holstein was medeoprichter van de Ivonne van de Ven Stichting en 113 Zelfmoordpreventie. Deze organisaties zijn de spil van de suïcidepreventie in Nederland. Zijn verhaal *een brandende aap* is een literaire verkenning van de gevolgen van een mentale ontsporing. Als veelbelovende jonge student had hij een start gemaakt met zijn promotieonderzoek, dat moest leiden tot een proefschrift. Om voor hem niet verklaarbare redenen raakte hij het spoor bijster.

In zijn nawoord pleit hij voor meer inzicht in psychische stoornissen en praktische oplossingen die voorkomen dat mensen door een mentale crisis naast de maatschappij komen te staan.

Lees de blog van Anne Marsman over de lezing *De grammatica van de geest* die Age Niels Holstein gaf bij de boekpresentatie.

Een brandende aap - verhaal
Age Niels Holstein
ISBN 978-90-77024-56-0
NUR 895
Pagina's 48
Gebrocheerd met cahiersteek
Prijs € 16,50

Eigenlijk zegt u dat u dood wilt?!
In gesprek met een suïcidale cliënt
Paul van Hoek en Frans Brinkman
ISBN 978-90-77024-55-3
NUR 777 / 740
Pagina's 128
2e geheel gewijzigde druk
Prijs € 20,00

De rode draad in dit boek is dat het gesprek met een suïcidale cliënt een aantal belangrijke stappen kent: het signaleren en onderzoeken van suïcidaliteit en het voorkomen van een suïcidepoging. Ieder moment in het gesprek ben je met alle stappen bezig, maar om tot een effectieve preventie te komen is het noodzakelijk dat je de stappen in volgorde doorloopt. Je kan niet aan het temperen van de suïcidaliteit beginnen voordat je expliciet contact hebt met de cliënt over zijn doodswens. Je kunt niet aan preventie van suïcide beginnen als de ernst van het suïcidevoornemen onduidelijk is. Dat klinkt logisch, maar de neiging om achteraan te beginnen is groot, waardoor het gesprek te snel oplossingsgericht en mogelijk vluchtig wordt.

De gespreksvoering sluit direct aan bij de Multidisciplinaire richtlijn diagnostiek en behandeling van suïcidaal gedrag (MDR). Met dit boek geven de auteurs praktische handvatten voor het type gespreksvoering die in deze richtlijn als meest geschikt wordt aangewezen. Onderliggende ideeën zijn *evidence based*. De vaardigheden zijn *practice based* en komen voort uit jarenlange ervaring van de auteurs.

Paul van Hoek was werkzaam als sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij een GGz-crisisdienst en is nu opleider/trainer op het gebied van sociale psychiatrie. Daarnaast werkt hij als POH-GGz in een huisartsenpraktijk.

Frans Brinkman was eveneens werkzaam als sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij een GGz-crisisdienst, trainer en docent. Kijk op www.suicide-preventie.nl voor meer informatie.

‘(...) verplichte literatuur voor iedere beginnende hulpverlener’,
volgens de directeur van 113Zelfmoordpreventie
Jan Mokkenstorm.

‘Het boek laat zich lezen als muziek. De grondtoon, de melodie, ritme en tempowisselingen die een nummer maken tot wat het is, zijn in dit boek bijna hoorbaar aanwezig. Het gaat niet alleen om de kennis, niet alleen om het toepassen van theoretische concepten of hulpverlenerstechnieken, maar juist de toepassing ervan binnen de context van de cliënt. Uiteindelijk draait het om het bespreekbaar maken, iemand te helpen nadenken wat voor hem de weg naar suïcide heeft geopend en of er een weg terug mogelijk is?’

Gerard Lohuis in *Sociale Psychiatrie*, december 2017, p. 32-33.

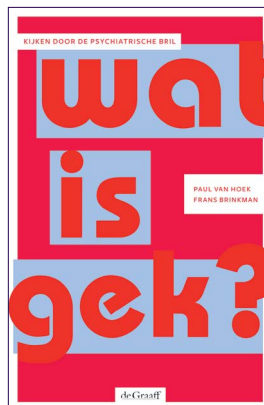
'Kijken door een psychiatrische bril'

De vraag 'Wat is gek?' wordt meestal normatief beantwoord. De tegenvraag 'Wat is normaal?' onderstreept dat. De auteurs willen zo normaal mogelijk doen over psychiatrische problemen. Het uitgangspunt is dat wanneer je mensen met psychische stoornissen als gewone mensen tegemoet treedt, zij veel normaler blijken te zijn dan wat oppervlakkig contact doet vermoeden.

Dit boek is een handreiking om de psychische stoornissen die je als hulpverlener waarneemt onder woorden te brengen. Om vervolgens te onderzoeken hoe je die problemen op de juiste manier bespreekt met je cliënten en je collega-hulpverleners.

De auteurs introduceren het kijken door een psychiatrische bril. Wanneer je weet of vermoedt dat iemand een psychiatrisch probleem heeft, geeft zo'n bril de mogelijkheid om helder te verwoorden wat de psychiatrische problemen zijn. Dat helpt om helder af te wegen wat moet en wat kan.

De auteurs willen met dit boek bereiken dat ook hulpverleners buiten de GGz niet schrikken van psychiatrische problemen bij hun cliënten. De idee van 'oh, het is psychiatrie, dus moet ik verwijzen', bestrijden zij. Ten tweede willen de auteurs dat hulpverleners psychiatrische problemen goed herkennen en kunnen verwoorden – professionaliteit is 'woorden hebben' voor wat je waarneemt. 'Woorden hebben' betekent kunnen afstemmen met de cliënt en met collega-hulpverleners.

Wat is gek?

Kijken door de psychiatrische bril

Paul van Hoek en Frans Brinkman

ISBN 978-90-77024-68-3

NUR 875

Pagina's 108

Prijs € 14,50

Rutger Jan van der Gaag in het voorwoord: 'Velen buiten de psychiatrie, leken maar ook werkers binnen en buiten de gezondheidszorg, kunnen hun voordeel doen met dit prachtige boek.'

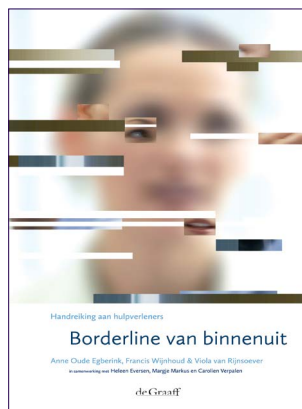
Een leeg kasteel
*De structuur van borderline
persoonlijkheidsstoornis*
Laura Dijkman Hurt
ISBN 978-90-77024-58-4
NUR 875
Pagina's 80
Prijs € 16,95

Borderline

Ga je op zoek naar wat borderline voor je betekent, dan vind je overal min of meer dezelfde informatie: een lijst met symptomen. Zo'n lijst geeft natuurlijk geen echt antwoord op jouw vragen. Laura Dijkman geeft met haar boek *Een leeg kasteel* een persoonlijke visie op de structuur achter die symptomen. Ze beschrijft op uitgebreide wijze de structuur van borderline en doet verslag van een hierop gebaseerde succesvolle therapie. De stappen die de auteur dankzij de therapie heeft kunnen zetten, leiden uiteindelijk tot haar overwinning van borderline. Het boek geeft tevens handvatten aan naasten om de personen met borderline in hun omgeving te begrijpen en beter te kunnen ondersteunen en begeleiden.

Een leeg kasteel is geschreven met als doel bij te dragen aan een beter inzicht in wat borderline betekent voor zowel de persoon zelf als zijn omgeving en richting te geven aan een betere therapeutische behandeling.

In *Borderline van binnenuit* zoeken vrouwen met een Borderline Persoonlijkheidsstoornis (BPS) samen naar woorden die omschrijven hoe zij 'hun' borderline ervaren. Ze laten zien hoe ze er ieder op hun eigen manier mee hebben leren leven: niet met een algemene gebruiksaanwijzing, maar door acceptatie, zelfkennis en met vindingrijkheid. *Borderline van binnenuit* is een ontwapenend boek dat hulpverleners aanspoort niet op afstand te blijven maar juist dichterbij te komen. In die nabijheid kan zichtbaar worden dat mensen met borderline gewone mensen zijn, maar dan anders.

Borderline van binnenuit
Handreiking aan hulpverleners
Anne Oude Egberink, Francis Wijnhoud & Viola van Rijnsoever
ISBN 978-90-77024-63-8
NUR 875
Pagina's 112
2e druk februari 2016
Prijs € 14,50

Lees het voorwoord door Bauke Koekoek, lector aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

'Prachtig, ontroerend, verhelderend en een verfrissende kijk op borderline.

Ik hoop dat heel veel hulpverleners en mensen met borderline(achtige) problemen dit boek lezen!!'

Paul van Hoek, werkte ruim tien jaar als sociaal-psychiatrisch verpleegkundige.

'De teksten van de auteurs getuigen van een brede insteek. Ze richten hun reflectie niet alleen op hulpverleners maar ook op zichzelf. Dat geeft het boek niet het karakter van een aanklacht tegen de wereld in het algemeen en hulpverleners in het bijzonder, wat in egodocumenten in het verleden nog wel eens het geval was. En dat is een wezenlijk verschil.'

Ad Kaasenbrood in *MGr-online.nl*, 24 dec. 2012.

'Leerzaam.'

Zorg+Welzijn, februari 2013.

'De vele portretfragmenten in dit vlotgeschreven boekje (...) geven een prima beeld van (...) variëteit aan individuele belevingen.'

Deviant, december 2012.

De vrouwen die in *Borderline van binnenuit* hun verhaal doen verzorgen als ervaringsdeskundigen de training *Samen Wijs* uit *Borderline*. **Klik hier** voor informatie over deze training.

Identiteit: uitsluiten of verbinden
professionals bekennen kleur
Huub Beijers, Polli Hagenaars &
Ellen Minkenberg (red.)
ISBN 978-90-77024-50-8
NUR 770 / 875
Pagina's 192
Prijs € 24,50

Pesten op school, stress op de werkvloer, werkloosheid onder bepaalde groeperingen, politiek radicalisme, maar ook het steeds vaker voorkomen van angsten en depressies zijn hedendaagse vraagstukken die om een oplossing vragen.

Identiteit is een sleutelbegrip bij vele hedendaagse kwesties. Met name als we het hebben over uitsluiting en discriminatie. Het is de Canadese pedagoog McLaren die ons voorhoudt: 'Hoe ben ik degene geworden die de wereld van me gemaakt heeft?' In dit boek worden professionals in de hulpverlenende en dienstverlenende beroepen verzocht zichzelf die vraag te stellen en hem voor te houden aan hun cliënten die door maatschappelijke uitsluiting worden geraakt. Juist in een samenleving die ons niet alleen meer verbindt, is het een professionele uitdaging om verandering te brengen in de negatieve gevolgen van uitsluiting, en hebben professionals een verantwoordelijkheid om uitsluiting maatschappelijk aan de orde te stellen.

In *Identiteit: uitsluiten of verbinden* gaan dertien vooraanstaande auteurs uit de wereld van psychologie en psychiatrie, organisatieontwikkeling, HRM, jeugdzorg en antropologie in op de vragen en problemen die identiteit en uitsluiting oproepen. Zij bakenen kernbegrippen af en doen concrete handreikingen aan professionals en beleidsmakers in deze sectoren, en aan studenten die zich op deze praktijk voorbereiden.

Met bijdragen van: Ralph du Long, Maykel Verkuyten, Fons J.R. van de Vijver, Gloria Wekker, Rama Charan Tripathi, Fernanda Sampaio de Carvalho, Kees Laban en Simon Groen, Marc Laquière, Wilma Zwanepol, Huub Beijers, Doortje Kal en Glenn Helberg.

Deze uitgave is mede tot stand gekomen dankzij het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) en de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP)..

Volgens de bibliotheekdienst 'Een must voor professionals in de psychische hulpverlening..' **Lees hier de recensie van NBD-Biblion..**

Gezinsdrama

Het eerste boek van Cornelia van Well – *Kort maar krachtig* – gaat over extreem kleine mensen. De aanleiding hiervoor was het overlijden van een meisje met achondroplasia (dwerggroei). De moeder had grote problemen met de in haar ogen niet-perfecte dochter. Zij doodde haar beide kinderen, en zichzelf. Deze ingrijpende gebeurtenis vond 25 jaar geleden plaats, maar staat nog steeds helder in de herinneringen van alle betrokkenen.

Na 25 jaar was de tijd aangebroken om terug te kijken op de gebeurtenissen van destijds. Cornelia interviewde de direct betrokkenen en de hulpverleners van destijds, waaronder de politierechercheurs, de begrafenisondernemer, burens en vrienden. Zij konden zich die zwarte dagen nog goed herinneren, dat blijkt uit de interviews. De bijzondere wijze waarop de vader vrij snel de buurt betrok bij de rouwverwerking ligt ook nog vers in het geheugen en blijkt betrokkenen geholpen te hebben de gebeurtenissen een plaats te geven.

Deskundigen op het gebied van ‘zelfdoding na doding’ maken de vergelijking tussen toen en nu: hoe zou een enigszins vergelijkbare situatie met een depressieve moeder met suïcidale neigingen vanuit de huidige inzichten benaderd worden?

Een gezinsdrama
verhalen van betrokkenen
Cornelia van Well
ISBN 978-90-77024-54-6
NUR 895 / 770
Pagina's 96
Prijs € 15,50

Gerard Lohuis schrijft in het *tijdschrift Sociale Psychiatrie* (2017/3): ‘Hier en daar grijpen de verschillende verhalen je bij de strot en is de onmacht voelbaar in allerlei emoties aanwezig. Voor hulpverleners valt er veel te leren van dit boek, al was het maar vanwege de diverse betekenisvolle verhalen van betrokkenen, hoe ze er mee omgegaan zijn en welk effect het in hun leven heeft gehad. Heftig en leerzaam.’

Op 22 maart 2017 sprak Cornelia van Well in het programma *Radio EenVandaag* met Art Rooijackers over haar boek.

[Luister hier de uitzending terug.](#)

Verstrikt in autisme

Een moeder vertelt het verhaal van haar zoon

Lieke Groenewijde

ISBN 978-90-77024-34-8

NUR 848

Pagina's 288

2e druk

Prijs € 18,95

Autisme

Joep was 12 jaar toen bij hem de diagnose autisme werd gesteld. Nu is hij 22 jaar en de tussenliggende tien jaren waren voor zowel Joep als zijn ouders een zeer moeilijke tijd. Een lange strijd die nog lang niet gestreden is. Dit komt mede doordat Joep zijn handicap niet wil en niet kan accepteren. Zijn ouders kwamen in de loop van de jaren in het doolhof van de hulpverlening terecht. Tot tweemaal toe hebben zij de moeilijke beslissing moeten nemen om Joep gedwongen te laten opnemen.

Joep ziet het leven als zeer negatief en houdt zich staande door middel van alcohol en het contact met zijn vrienden. Zal Joep het leven ooit als prettig kunnen ervaren en zal er ook voor hem een waardevolle toekomst zijn?

Zijn moeder vertelt in dit boek op een zeer openhartige wijze het levensverhaal van Joep, haar autistische zoon. Zij schetst daarin de problemen die haar gezin heeft met de directe omgeving, met school en met name de hulpverlening. Telkens moet zij de diverse hulpverleners weer opnieuw haar verhaal over Joep vertellen. En telkens blijkt dat de hulpverlening faalt.

Dit is het authentieke verhaal van een moeder. Het is uit het hart gegrepen en verdient alle aandacht van hulpverleners, studenten en hun opleiders.

Lees de positieve recensie van **NBD | Bibliion**.

Lees de bespreking in het **dagblad Trouw**.

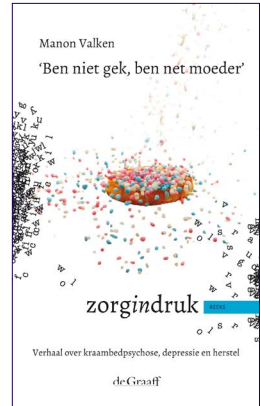
Zorgindruk

Stel je voor dat je na de bevalling hyperactief bent, niet meer kunt slapen en de realiteit compleet uit het oog verliest. Dat overkwam Manon. Zonder enige psychiatrische voorgeschiedenis ontwikkelt zij een kraambedpsychose en wordt zij op dag twaalf van haar kraambed opgenomen in een psychiatrische instelling. Nadat ze hiervan hersteld is – acht weken later – en weer naar huis mag, heeft ze ineens geen energie meer. Ze voelt zich somber en ervaart angsten, net als 10 à 15% van alle bevallen vrouwen die een postnatale depressie doormaken.

Manon beschrijft wat ze beleeft en voelt tijdens en na haar kraamtijd. Je leest hoe ze ziek wordt, wat er gebeurt tijdens haar opname en hoe het herstel verloopt. Tussendoor lees je hoe Manons partner dezelfde situaties beleeft. Ten slotte beschrijft Manon hoe zij achteraf, als ze weer gezond is, op de situatie terugkijkt.

Een aantal van de reacties die Manon kreeg op haar ziekte: - ‘Wat is dat, een kraambedpsychose?’ - ‘Is dat een postnatale depressie?’ - ‘Had je toen afkeer van je baby?’ - ‘Waar word je dan tegen zoiets behandeld?’ - ‘Ik dacht juist dat jij een heel sterk persoon was.’ Met het uitbrengen van haar verhaal hoopt Manon meer bekendheid en daarmee openheid te creëren over kraambedpsychose en postnatale depressie.

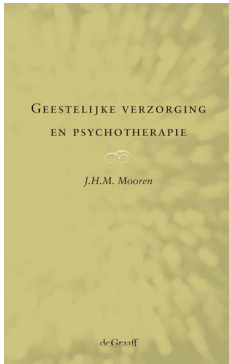
Zij is actief als ambassadeur voor het Fonds Psychische Gezondheid.

Ben niet gek, ben net moeder!
Verhaal over kraambedpsychose, depressie en herstel
Manon Valken
ISBN 978-90-77024-48-5
NUR 860
Pagina's 160
Prijs € 16,50

E-book 978-90-77024-94-2
€ 10,99

Verschenen in de reeks *Zorgindruk*

Geestelijke verzorging en psychotherapie

J.H.M. Mooren

ISBN 978-90-77024-27-0

NUR 895/777

Pagina's 96

3e geheel gewijzigde druk

Prijs € 15,75

Geestelijke verzorging

Geestelijke verzorging en psychotherapie houden zich beide bezig met het begeleiden van mensen met levensvragen. Beide beroepen hebben veel met elkaar gemeen, terwijl de verschillen van belang zijn. Elke nieuwe generatie psychotherapeuten en geestelijk verzorgenden dient dan ook een antwoord te vinden op de vraag naar de eigenheid van beide beroepen. Helderheid daarover is bevorderlijk voor wederzijds begrip en samenwerking en voor de kwaliteit van de begeleiding. De heruitgave van dit inmiddels klassieke boek *Geestelijke verzorging en psychotherapie* levert daaraan een bijdrage.

Geestelijke verzorging en psychotherapie worden in dit boekje niet van binnenuit met elkaar vergeleken, maar gezien als verschillende beroepssoorten.

Onder een beroepssoort wordt verstaan een verzameling beroepen die als overeenkomstig worden beschouwd: de tot de beroepssoort horende beroepen worden uitgeoefend met het oog op vergelijkbare doelstellingen en voor de uitoefening ervan zijn gelijksoortige kennis en professionele kwaliteiten vereist. Door deze benadering beperkt de vergelijking zich niet tot één levensbeschouwelijke denominatie en één psychotherapeutische richting. Daardoor worden verschillen verhelderd, zonder dat de overeenkomsten geweld wordt aangedaan.

J.H.M. Mooren (1948) was tot 2013 verbonden aan de Universiteit voor Humanistiek te Utrecht als docent psychologie van zingeving en levensbeschouwing en als docent methodiek van de geestelijke begeleiding.

Wat doe je daar nu eigenlijk? van Sonja 't Hart-Hartog is een bijzonder boekje over een bijzonder beroep: humanistische geestelijke verzorging in de ouderenzorg. In een aantal fragmenten schetst de auteur alledaagse momenten van begeleiding van bewoners en patiënten. Geen zwaarwegende beschouwingen over kommer en kwel, geen theoretische uitweidingen over het belang van geestelijke begeleiding. Sonja 't Hart verstaat de kunst om de lezer mee te nemen in de wereld van het verpleeghuis, aan de hand van lichtvoetige beschrijvingen die gekenmerkt worden door eenvoud en directheid. Wat we tegenkomen is ontroering en humor. We worden geconfronteerd met het leed én de draagkracht van mensen. En we zien hoe de zinervaring is ingebed in alledaagse gebeurtenissen en interacties. *Wat doe je daar nu eigenlijk?* laat de menselijke kanten zien van de wereld van het verpleeghuis en getuigt – zonder te betogen – van de kracht van liefdevolle toewijding en medemenselijkheid.

Wat doe je daar nu eigenlijk
*Fragmenten van humanistische geestelijke
verzorging in een verpleeghuis*
Sonja 't Hart-Hartog
ISBN 978-90-77024-29-4
NUR 895/715
Pagina's 80 / geïllustreerd
Prijs € 12,95

E-book 978-90-77024-71-3
€ 4,95

“Dertien levensechte schetsen die samen een haarscherp beeld geven van humanistisch geestelijk werk in een verpleeghuis....”

Lees de lovende recensie van NBD-Biblion .

Lees het interview met Sonja 't Hart in De Telegraaf.

De woestijn zal bloeien
*Inspiratie voor vernieuwing van geestelijke
verzorging in de psychiatrie*
Meta Top & Arend Jan Waarlo (red.)
ISBN 978-90-77024-84-3
NUR 895
Pagina's 168
Prijs € 19,50

Wat doe je als geestelijk verzorger in de psychiatrie in tijden van verandering? Door vast te houden aan je oorspronkelijke vrijplaatsfunctie en een-op-eengesprekken loop je het risico van verdere marginalisering. Het cliëntenperspectief van de herstelbeweging en het positief gezondheidsbegrip bieden kansen om zingeving te verankeren in behandeltrajecten. Ook vragen allerlei morele kwesties om multidisciplinair moreel beraad. De Vereniging van Geestelijk Verzorgers in Zorginstellingen (VGVZ) paste daarom in 2015 haar beroepsstandaard aan.

Voor het benutten van al die kansen zijn ambitie en durf nodig. De zorg voor cliënten is gebaat bij meer multidisciplinaire samenwerking met behoud van ieders professionele identiteit. De geestelijk verzorger zal een brede visie op de rol van de geestelijke verzorging binnen de instelling moeten ontwikkelen en uitdragen. Meta Top was zo iemand die met vallen en opstaan, maar volhardend, probeerde handen en voeten te geven aan geestelijke verzorging nieuwe stijl. Toen de oogsttijd aanbrak, werd ze ongeneeslijk ziek. Tijdens haar ziekbed werkte ze samen met anderen aan haar professionele nalatenschap. Het resultaat is dit meerstemmig inspiratieboek met een aantrekkelijke mix van praktijk en theorie, en altijd met een persoonlijke noot. Dit boek geeft inzicht in het wat, hoe en waarom van geestelijke verzorging.

Vier sterren op de website www.ggz totaal.nl:

‘Dat geestelijk verzorgers vanuit hun natuurlijke focus een belangrijke taak kunnen hebben in de psychiatrische zorg lijkt me na het lezen van dit boek een onvermijdelijke conclusie. Maar eerder nog zou ik denken dat dit boek ter inspiratie gelezen kan worden door GGZ artsen en verpleegkundigen: werk aan de winkel!’

Zie op de website www.uitgeverijdegraaff.nl voor meer recensies..

De uitgave van dit boek is mede mogelijk gemaakt door Antes,
Humanistisch Verbond en VGVZ,
de beroepsvereniging van geestelijk verzorgers.

Uitgeverij de Graaff
Hooghiemstraplein 32
3514 AX Utrecht

Uitgeverij de Graaff publiceert boeken die ertoe doen